

TOSAMA

GLASILO DELAVCEV TOSAME

Letne konference sindikatov

OOS Filtri

Konferenca osnovne organizaci-
je sindikata FILTRI načrtuje za
leto 1978 naslednje naloge:

1. Uresničevanje nalog in izvajanje
sklepov, ki so bili sprejeti na
občnem zboru.
Spremljanje dela, ki je vezano
na sklepe občnega zbora morajo
vsi zadolženi pravočasno izvrše-
vati, jih dopolnjevati in jih ob-
likovati po okoliščinah, ki so na
sklepe vezane.
Za to mora skrbeti OOS z vsem
članstvom.

Predlog poslovnika o izra- čunu OD za leto 1978

Delavci obeh temeljnih orga-
nizacij združenega dela — Sani-
teta in Filtri ter delavci DSSS
so z referendumom sprejeli do-
sledj dva samoupravna akta, ki
zadevata osebne dohodke.

S poslovníkom o izračunu OD
se pravno zaokrožuje sitsem raz-
porejanja OD. stran 4

Razpravljamo o predlogu drugega dela gospodarske- ga načrta 1978

Konec januarja je bil predan
v javno razpravo drugi del pred-
loga gospodarskega načrta za le-
to 1978. Gradivo je bilo priprav-
ljeno v več kot 100 izvodih - ta-
ko kot za prvi del - in predano
strokovnim službam, samouprav-
nim in družbeno-političnim orga-
nizacijam, bilo je pa tudi разо-
bešeno. stran 8

- Spremljati in uresničevati mora
te sklepe skozi celo leto.
2. Uresničevanje zakona o združe-
nem delu:
Sindikat se mora zavzemati, da
bo uresničevanje zakona o zdru-
ženem delu teklo po pogramu,
katerega je sprejel delavski svet.
Predvsem pa mora biti aktiven
pri delitvi osebnih dohodkov in
urejanju dohodkovnih odnosov
v TOZD.
 3. Uresničevanje sklepov 8. kongre-
sa zveze sindikatov Slovenije.
 4. Izobraževanje delegatov:
Samoupravno komuniciranje na
delegatskem področju ne teče
tako kot bi moralo. Še vedno se

v delegatskem odnosu pojavlja
odborniška miselnost in delova-
nje, kar pa je v nasprotju z u-
ustavo in z interesi delegatske
baze, ki jo predstavljajo delega-
ti.

5. Reševanje problematike v OOS
v delovni organizaciji:
Predvsem je potrebno posvetiti
pozornost pri tekočih delovnih
nalogah osnovnih organizacij.
Te naloge mora izvrševati takoj
ob nastalem problemu oziroma
na prvi seji OOS.
6. Ravnokar opravljeno tozdiranje
delovne organizacije nam nalaga
tudi smotrno kadrovanje vodil-
nega, vodstvenega in neposred-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Letna konferenca OOS Filtri

(Nadaljevanje z naslovne strani)

- nega kadra. Sindikat kot zastopnik najširšega kroga zaposlenih proizvajalcev je dolžan, da sodeluje pri kadrovanju z zakonom določenim stališčem. V tej akciji morajo sodelovati toliko časa, da je delovna organizacija dokončno formirana po TOZD-ih.
- Športna dejavnost v delovni organizaciji je razdeljena po panogah. Te komisije morajo predvsem paziti, da so v športni dejavnosti vključene tudi rekreativne dejavnosti, ki delujejo predvsem na podlagi množičnosti.
 - IO OOS si pridržuje pravico, da v primeru nastale situacije vne-se v letni načrt naloge, ki so nastale in o izvrševanju le teh poroča na naslednji letni skupščini.

OOS Saniteta I - II

V preteklem poslovnem letu se je naša OOS Saniteta I in II srečala z različnimi situacijami, ki jih je bilo potrebno rešiti v skladu z določili Zakona o združenem delu in v skladu z navodili 8. kongresa ZSS. Predvsem smo na svojih se-jah reševali vprašanja, ki so direktno vplivala na medsebojne odnose na našem delovnem področju kot tudi na odnose med TOZD in DSSS.

Zaradi konkretne ocene delovanja našega odbora bo pošteno, če najprej pregledamo načrt, ki smo si ga zastavili v letu 1977 in ga primerjamo z doseženimi rezultati v tem obdobju.

- Uresničevanje nalog in izvajanja sklepov 8. kongresa ZSS vsi slepi, ki smo jih sprejeli na občnih zborih med letom 1977 so bili realizirani.
- Uresničevanje sklepa 8. kongresa ZSS kot so:
 - razvijanje samoupravljanja
 - razvijanje samoupravne delavske kontrole
 - sodelovanje pri delitvi dohodka
 - sodelovanje pri načrtovanju družbeno-ekonomskega sistema
 - uresničevanje socialne varnosti delavcev
 - razvijanje delegatskega sistema
 - kulturna dejavnost delavcev
 - športna rekreativna dejavnost
 - inventivna dejavnost

Na posameznih področjih nismo uspeli narediti veliko, npr. pri oblikovanju samoupravne delavske kontrole nismo naredili vsega, da bi ta dejavnost zaživela v takšnem smislu, kakor je njen namen. Nadalje, še ni v popol-

- nosti zaživel delegatski sistem, kot eden od osnovnih elementov urejenega samoupravnega mehanizma pri prenosu informacij med vsemi člani našega kolektiva. Vse druge dejavnosti oziroma sklepi so bili več ali manj uspešno zastopane in reševane na našem sindikalnem področju.
- V tretji točki zopet nastopa vprašanje delegatskega sistema. V tem se kaže osnovni smoter resničnega samoupravljanja in poseganja sodelavcev iz baze v samoodločanje v samoupravnih organih in to preko svojih predstavnikov — delegatov. Delegat, ki ne izvršuje te svoje osnovne funkcije — prenos informacij in in vplivanje nanje — ne izpolnjuje svoje obveznosti in ga je zato treba dodatno poučiti, če pa še to ne pomaga, da je potrebno zamenjati. Človek, ki sodeluje v samoupravnih in drugih družbenopolitičnih organih, pa pri svojem delu ne obvešča svojih sodelavcev o delu tega organa, izključuje bazo, krši s tem samoupravno pravico delavcev.
 - Pravilni odnos med TOZD in delovno organizacijo Saniteta I in II. Tudi v tem primeru smo stremeli za tem, da bi odnosi bili čimbolj konstruktivni, vendar se zavedamo, da tudi v tem primeru še ni vse urejeno.

- Skrbeti, da se bo Zakon o združenem delu izvajal. Na tem področju je bilo v letu 1977 narejenega največ, kajti zavedati se moramo, da se morajo po Zakonu formirati TOZD povsod tam, kjer je poslana njihova osnova. Tudi v tem primeru smo reševali odnose med posameznimi organizacijami TOZD in DSSS, vendar je potrebno vložiti še mnogo naporov, da bo to vprašanje rešeno.
- Sodelovanje s kadrovsko politiko. Med letom smo bili večkrat priče razgovorom, da se določeni operativni plani ne morejo izpolniti zaradi pomanjkanja delovne sile. Tu bo potrebno resnično posvetiti še dosti dela, da se ugotovi dejansko in resnično stanje, kje, kdaj in koliko sodelavcev je še potrebno, da se bodo plani izpolnjevali. To je osnovno o zapažanje dela našega odbora, ki je delal v mejah svojih zmognosti in sposobnosti. Morda nismo navedli vsega, toda upamo, da smo naredili veliko pri uresničevanju Zakona o združenem delu, ki je nalagal največ obveznosti in nalog v letu 1977.

DELOVNI NAČRT

- Uresničevanje nalog in izvajanje sklepov, ki so bili sprejeti na občnem zboru ter njihovo spre-

mljanje.

Rok: skozi vse leto, po potrebi tudi dodajati in spreminjati, če se pokažejo pomankljivosti.

Kdo: vsi člani, posebno izvršni odbor

- Uresničevati sklepe 8. kongresa ZSS

Pravila OOS so bila sprejeta na občnih zborih OOS v januarju 1975.

V nadaljevanju, dograjevanje delegatskega sistema, bo v tem letu potrebno našo osnovno organizacijo sindikata deliti na OOS konfekcije in OOS tkalnice. S to preureditvijo dosedanje naše osnovne organizacije sindikata bomo dosegli svoj namen t. j.:

— vpliv posameznega sodelavca na ustvarjanje in razdeljevanje celotnega prihodka in dohodka

— urejene medsebojne odnose na ravni dohodkovnih odnosov

— popolnejšo povezanost med vsemi družbeno-ekonomskimi dejavniki in sodelavci v posameznih OOS

— izpolnjen delegatski sistem, ki nam garantira: popolno informiranost, poznavanje in konstruktivno reševanje problemov.

— urejene delegatske odnose itd.
Kdo: izvršni odbor s sodelovanjem KOOS, občinskim sindikalnim svetom, delavsko univerzo itd.

- Skrbeti, da se bo Zakon o združenem delu dosledno izvajal, spremljati interesno sporazumevanje v okviru zakona.

Rok: stalna naloga IO OOS, skupaj s samoupravnimi organi, ki bodo to obravnavali.

Kdo: vsi člani sindikata

- Sodelovati pri pravilni kadrovski politiki, kajti le-ta bo pravilna in uspešna, če bo tudi sindikat seznanjen in aktivno vključen v njo.

Rok: skozi vse leto, predvsem pa takrat, ko se bo odločalo o kadru

Kdo: IO OOS skupaj s samoupravnimi organi in kadrovsko službo.

- IO OOS si pridržijo pravico, da bo v slučaju nastale situacije v svoj načrt vnesel tudi nove naloge, ki bi bistveno vplivale, na delo sindikata in položaj TOZD, ter celotne delovne organizacije.

DSSS

Osnovna organizacija sindikata DSSS je koncem januarja 1978 imela zaključno sejo, na kateri si je postavila nov delovni program za leto 1978 in ocenilo dosežke v za leto 1978 in ocenila dosežke v (Nadaljevanje na naslednji strani)

letu 1977, zato vam v celoti posredujemo:

- Delovanje IOOOS DSSS v letu 1977
- Delovni načrt za leto 1978.

V preteklem letu je IO delovne skupnosti deloval izključno v smeri reševanja družbenoekonomskih odnosov delavcev v DSSS in to v smeri uveljavitve načel ZZD in programa dela, ki ga je sprejela kot osnovno smernico svojega delovanja lanskega letna skupščina naše iste osnovne organizacije sindikata.

V delovni skupnosti je sedaj zaposlenih 239 sodelavcev, od katerih jih 5 opravlja vaješko dobo izpolnjevanja v svojem poklicu.

IO je v tem obdobju imel 12 sej, na katerih je bilo prisotnih najmanj 7 delegatov od skupnih 13, ki sestavljajo IO, kar pomeni, da je bila najnižja prisotnost 61,5 odstotna.

Da bi dobili dokončno in realno sliko delovanja našega odbora, je potrebno, da primerjamo lanske letne planirane smernice z dejanskimi doseženimi rezultati.

Prvenstvena naloga je bila uveljavljanje ZZD v naši delovni skupnosti in DO kot celoti!

To delovanje lahko ocenimo z več ali manj uspešno aktivnostjo sindikata.

Organizirane so bile dokaj temeljite in konkretne razprave, ki so imele namen obrazložiti vsebino ZZD.

Tu je predvsem prišlo do kvalitetnega in konstruktivnega napredka v sodelovanju vseh družbenopolitičnih organizacij, strokovnih služb in samoupravnih organov.

Nadaljnja usmeritev delovanja po lanskega letnem programu je bila analiza nadzorovanja samoupravne organiziranosti in njene aktivnosti. Tu je potrebno kritično oceniti akcijo, da kljub poznavanju določil ZZD referendum v ustanavljanju TOZD ni uspel.

Vzrokov za to je verjetno več in so kot takšni lahko objektivne ali pa subjektivne narave. Vso stvar je sedaj prevzela v svoje roke delavska kontrola, ki ima nalogo, da razjasni vzroke tega neuspeha in na osnovi teh pokazateljev bo potrebno še bolj korenito in temeljito poseči s celotno družbenopolitično formacijo v samo jedro problema in odstraniti vse negativnosti in pomanjkljivosti, ki so botrovali takšnemu rezultatu samoupravnih pravic in dolžnosti.

V preteklem letu, ki je pomenilo za razvoj samoupravnih odnosov po ZZD nekaj naprednejšega in kvalitetnejšega, so bili ostali planirani cilji ali smotri doseženi na različne kvalitetne načine.

Tu predvsem mislim na delovanje samoupravne delavske kontrole, uveljavljanje stabilizacijskih programov, vsklajevanje samoupravnih sporazumov in družbenih

dogovorov, nadalje delovanje družbene samozaščite in ljudske obrambe

- šport in rekreacija
- povezava sindikalnega delovanja s kadrovske politiko
- socialna varnost, stanovanjska problematika, ozimnica in temu primerni cilji, so bili doseženi v tisti kvalitetni višini, kakršno kvaliteto volje, znanja, naporov in sredstev smo vložili v smeri njihovega dosega.

Verjetno je še precej nerešene ga — to pa bo pokazala kasnejša razprava. V kolikor doseženi rezultati delovanja IO niso v celoti izpolnili vaše zaupanje, naj poudarim, toda ne v opravičilo same neaktivnosti, pač pa v smeri obrazložitve, da je bilo leto 1977 leto preobrazbe družbenoekonomskih odnosov na vseh ravneh in da je samo delovanje v tej smeri vzelo IO mnogo časa in truda, kljub temu pa rezultati še niso v celoti zadovoljivi.

DELOVNI NAČRT 1978

1. Uresničevanje določil ZZD, izpolnjevanje nalog in izvajanje sklepov, ki so bili sprejeti na letni konferenci.

Kdo: IOOOS DSSS, družbenopolitične organizacije, samoupravni organi.

Rok: skozi vse leto — po potrebi tudi dodajati ali spreminjati, če se pokažejo pomanjkljivosti.

2. Uresničevati sklepe 8. kongresa ZSS, ki so:

- nadaljevati z razvojem delegatskega sistema

- nadaljevati z razvojem delavske kontrole
- sodelovanje pri urejanju dohodkovnih odnosov in delitvi OD
- dograjevati in izpolnjevati svobodno menjavo dela
- urejati življenjske in delovne razmere delavcev
- kulturna, športna in rekreativna dejavnost
- ljudska obramba in družbena samozaščita.

Kdo: IOOOS DSSS s sodelovanjem KOOS, občinskim sindikalnim svetom, delavsko univerzo in klubom samoupravljalcev, družbenopolitične organizacije.

Rok: skozi celotno obdobje mandata.

3. Posvečati redno skrb, da se bo ZZD delu izvajal dosledno, razvijati in skrbeti za sporazumevanje v interesu zakonov, samoupravnih splošnih aktov, samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov.

Kdo: IOOOS DSSS, samoupravni organi, SIS, itd.

Rok: Stalna naloga

4. Kvalitetno sodelovanje pri razvijanju kadrovske politike.

Kdo: IOOOS, samoupravni organi, družbenopolitične organizacije, ZK in kadrovska služba.

Rok: stalna naloga

5. IOOOS DSSS si dovoljuje na osnovi sklepa tega zbora spreminjati ali dopolniti ta program dela med letom 1978, če bodo te spremembe kvalitetno vplivale na razvoj medsebojnih odnosov na ravni DSSS in na ravni DO kot celote.

Novo za tkalnico širokih tkanin

Delavci TOZD Saniteta bodo na eni prihodnji seji obravnavali in odločali o nakupu sedemdesetih pnevmatskih, brezčolničnih statvah.

Okvirno pogodbo o nakupu smo že podpisali 31. 1. 1978 s firmo INVESTA iz Prage, preko uvoznika Jugotekstil Impex Ljubljana.

Po obširni tehnično-tehnološki analizi smo se dokončno odločili za ta tip stroja, kateri najbolj odgovarja proizvodnji sanitetnih tkanin.

Od meseca decembra lanskega leta imamo v poskusni proizvodnji en tak stroj in je ocenjen kot zelo primeren.

Kaj nas je vodilo k nakupu novih avtomatov za tkanje gaze?

Odgovor je tu: Zamenjava do-

sedanjih iztrošenih strojev, petletni plan razvoja in izvoz, ki nam nalagata velike količine sanitetnih tkanin, ter izkoriščanje prostorske površine proizvodne dvorane, ki je tudi prirejena tako, da je primerena za obratovanje modernih brezčolničnih avtomatov.

Dodati moramo tudi, da so zelo ugodni finančni pogoji nakupa.

Celotna vrednost znaša 622.780 dolarjev, od tega bo potrebno položiti 15% avansa, 85% pa bomo dobili na 5-letni kredit.

Dobava avtomatov je predvidena v juniju 1978.

Programiramo, da bo začetek proizvodnje na novih brezčolničnih statvah stekel v septembru 1978.

REFERENDUM JE USPEL

3. februarja 1978 je bil v naši delovni organizaciji izveden referendum. Na njem so delavci obeh temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb glasovali za:

— Pravilnik o osnovah in merilih za razporeditev čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke TOZD oz. DSSS.

Omenjeni pravilnik je bil sprejet z večino glasov vseh delavcev in sicer:

— v TOZD Saniteta 69,50 %

— v TOZD Filtri 68,24 %

— v delovni skupnosti skupnih služb 75 %

Pravilnik o osnovah in merilih za razporeditev čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke TOZD oz. DSSS začne veljati osmi dan po objavi na oglasnih deskah, uporablja pa se od 1. 1. 1978.

Glasovanje — oblika sprejemanja najvažnejših aktov v TOZD in DO

Predlog poslovni- ka o izračunu OD za leto 1978

Na podlagi določil Zakona o združenem delu so organizacije združenega dela dolžne urediti problematiko dohodka, čistega dohodka in osebnih dohodkov po osnovah in merilih, ki jih omenjeni zakon predpisuje.

Delavci obeh temeljnih organizacij združenega dela — Saniteta in Filtri ter delavci DSSS so z referendumom sprejeli doslej dva samoupravna akta, ki zadevata osebne dohodke, in sicer:

- Samoupravni sporazum o ustvarjanju celotnega prihodka in o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje dohodka, čistega dohodka, delitev sredstev za OD ter sredstev za skupno porabo, kateri določa skupne osnove in merila za ugotavljanje in delitev sredstev za OD.
- Pravilnik o osnovah in merilih za razporeditev čistega dohodka in delitev sredstev za OD, kateri določa tiste osnove in merila za ugotavljanje ter delitev OD, za katere so se dogovorili delavci v posamezni TOZD oziroma v DSSS.

Na podlagi obeh aktov prihaja sedaj v javno razpravo POSLOVNIK 78 o izračunavanju osebnih dohodkov.

Poslovnik na podlagi sprejetih osnov in meril določa zlasti:

- vrednost ocenitvenih kategorij
- ovrednotenje zahtevnosti del in nalog
- osnove za izračun deleža OD glede na delovno učinkovitost delavcev
- delež OD iz minulega dela
- izračun deleža OD po drugih osnovah in merilih.

V osnutku poslovnika za letošnje leto je, kot je že omenjeno, tudi zneskovni izračun deleža OD po drugih osnovah in merilih. Predlagano je naslednje:

Zajamčeni OD 2.656,00 din
Najniž. dogovorjeni OD 2.898,00 din

OD delavcev pripravnikov	din
1. srednja izobrazba	3.381,00
2. višja izobrazba	4.347,00
3. visoka izobrazba	5.071,50

(Nadaljevanje na 5. strani)

Nagrade učencev strokovnih šol	din
1. letnik	966,00
2. letnik	1.207,00
3. letnik	1.449,00

Nagrade praktikantov	din
1. dijaki	1.930,00
2. študentje	2.410,00
Počitniško delo	2.487,00

Dnevnica za službena potovanja v državi	din
1. dnevnic nad 12 ur	217,00
2. dnevnic od 8 do 12 ur	144,00
3. znižana dnevnic od 6 do 8 ur	106,00

Stroški prenočevanja v državi	din
1. prenočevanje z računom	265,00
2. prenočevanje brez računa	106,00

Povračilo stroškov za uporabo lastnega vozila	2,10 din
1. 1 prevoženi km	

Vožnja s službenim avtomobilom	0,70 din
1. 1 prevoženi km	

Stroški za prevoz na delo	
1. mesečni prevozni stroški nad 48,00 din pri čemer je osnova za izračun prevoznih stroškov	
a) cena prevoza javnega prevoznega sredstva	
b) prevoženi km 0,70 din.	

Regres za prehrano med delom	386,00 din
-------------------------------------	------------

Nagrade jubilatov	din
1. 10 let delovne dobe	2.898,00
2. 20 let delovne dobe	4.347,00
3. 30 let delovne dobe	5.796,00

Dodatek na stalnost	
1. 5 do 10 let stalnosti v DO	43,69 din
2. 10 do 15 let stalnosti v DO	86,38
3. 15 do 20 let stalnosti v DO	131,07
4. 20 do 25 let stalnosti v DO	172,76
5. nad 25 let stalnosti v DO	218,45

Regres za letni dopust	
1. oblikovanje sredstev na zaposlenega v višini 2.173,00 din	

Odpravnina	din
1. do 20 let pokojninske dobe	9.660,00
2. nad 20 let pokojninske dobe	14.490,00

Obdaritev ob Novem letu in 8. marcu	
--	--

1. oblikovanje sredstev na zaposlene delavke	234,00 din
2. obslikovanje sredstev na število otrok do vključno 12. leta starosti otrok zaposlenih delavcev	234,00 din

katere ne moremo vplivati, je podal TOZD Filtri pobudo za izdelavo programa nadaljnjega razvoja omenjenega TOZD.

Med kadrovskimi zadevami: je bil tov. Planinc Janko premeščen v TOZD Saniteto — v oddelek netkanega blaga.

Zaradi kadrovskih potreb je delavski svet razpisal naslednja prosta delovna mesta: vodja proizvodnje TOZD Filtri, tajnica direktorja in vodja skupine mehanikov.

Odbori za medsebojna razmerja so sklepali o premostitvah delavcev, sprejeli nove sodelavce in razpisali nova delovna mesta.

Poslovni odbor TOZD Saniteta je sprejel naslednje važnejše sklepe:

Za mesec februar se sprejme operativni plan s tem, da se po možnosti v oddelku konfekcije izdelujejo apoteke CZ.

V tkalnici ovojev se poveča proizvodnja ovojev po izvoznem nalogu, zmanjša pa se proizvodnja za domači trg.

Vzporedno z vložki mimosept Prima za izvoz, se izdelujejo mimosept Komfort, ki pa so težji od normativa.

Z ozirom na skorajšnji pričetek proizvodnje in prodaje naših novih izdelkov, je poslovni odbor odobril ceno novim izdelkom in sicer: móltny plenice, hig. vložki vir Super ter hig. vložki vir 55. hig. vložki vir Super hig. vložki vir 55

Določi se nova norma v oddelku tkalnice gaze za tkanje na Picanol in Kovo statvah.

Norme veljajo za dobo treh mesecev, v kolikor ni sprememb, norme veljajo.

Za potrebe konfekcije, ki se bo razdelila v otroško in sanitetno, se nabavijo potrebna osnovna sredstva za nemoten potek proizvodnje.

S. M.

Sklepi samoupravnih organov v mesecu januarju

Delavski svet TOZD Filtri je v mesecu obravnaval in sprejel naslednje važnejše sklepe:

Z ozirom na predvideno padajočo proizvodnjo filtrov za cigarete in drugih podobnih momentov, na

Proizvodnja in prodaja v januarju

Primerjava doseženih in planiranih rezultatov v januarju nam pove, da načrtovane prodaje in proizvodnje v januarju nismo dosegli. V Gospodarskem načrtu za leto 1978, ki sicer v celoti še ni sprejet, je pa bil v javni razpravi, je plan proizvodnje in prodaje postavljen dokaj visoko.

V začetku ni bilo na voljo vseh elementov, ki so pogojevali izpolnitev proizvodnega plana; predvsem je primanjkovalo delovne sile, zato je bilo potrebno organizirati nadurno delo. Zaradi boljše organizacije dela se je konfekcija v letu 1978 razdelila v dva oddelka in sicer konfekcijo I, katere proiz-

vodni program sestavljajo naslednje grupe izdelkov: rezani ovoji in blago, konfekcionirana gaza, obliži, ostalo, ter konfekcijo II s pogromom otroške konfekcije.

Vrednost prodaje v januarju 1978 znaša 43,8 milijona din kar je

oddelek

tkalnica ovojev
konfekcija I
konfekcija II
mikalnica
TOZD SANITETA
TOZD FILTRI
DO TOSAMA

za 2% več kot januarja predhodnega leta in 8% manj, kot je planirano v Gospodarskem načrtu za leto 1978. Izvoz sanitetnih izdelkov v januarju je znašal le 6 tisoč \$, izvoz filtrov pa ni bil realiziran.

Spodnja tabela prikazuje % izpolnitve deleža letnega plana proizvodnje in prodaje ter strukturo dosežene prodaje v januarju.

% izpolnitve deleža let. proizvodnega plana	% izpolnitve deleža let. prodajnega plana	struktura dosežene prodaje
100,9	80,7	5,3
73,5	71,8	19,0
82,9	91,0	11,4
93,1	108,1	42,3
85,9	92,1	78,0
96,2	89,4	22,0
88,2	91,5	100,0

Pogled v proizvodni oddelek

V konfekciji smo planirali razdelitev na dva oddelka in sicer na konfekcijo I, kjer se bodo predelovali vsi sanitetni izdelki in na konfekcijo II, ki ima v programu dela predelavo netkanega blaga (konfekcioniranje) in izdelavo artiklov za nego dojenčka. Razdelitev naj bi bila v začetku letošnjega leta, vendar pa se zaradi objektivnih težav to ni dalo urediti.

Preselitve strojnih naprav in delovnih priprav konfekcije I tako predvidevamo v mesecu marcu in sicer po približno naslednjem razporedu:

- preselitev izdelave kompres, blazinic in cik-cak gaze
- kasneje bodo na vrsti stroji za rolanje gaze, tračni nož, pakirni stroj, šivalni stroji in druge delovne priprave
- preselitve mavčevih ovojev in gypsone
- vse šivalne stroje in delovne priprave za izdelavo tetra plen
- preselitev obličev
- tiskarne
- pri selitvi sterilizatorja pa smo vezani na prihod monterja od izdelovalca sterilizatorjev, ki bo aktiviral še druga vrata pri sterilizatorju. Tako bo lahko delovni proces potekal normalno in z večjim izkoristkom.

V konfekciji I se predvideva povečana izdelava kompres, del kompres se bo pakiralo posamič-

no in steriliziralo. V ta namen bo potrebno nabaviti ali izdelati stroj za izdelavo in za pakiranje kompres. Tudi pri sterilnih izdelkih se pripravlja in raziskuje možnost strojnega pakiranja, kar bi poenostavilo in pocenilo proizvodnjo. Nekaj poizkusnih vzorcev je dalo pozitivne rezultate, sedaj pa je potrebno preskrbeti odgovarjajoče materiale in stroj za pakiranje. Pri obližih se predvideva sprememba embalaže za TOSAMAPLAST — STRIP ter ureditev perforacije na stroju, kjer se obliž pakira.

V konfekciji II smo montirali in preizkusili stroj, na katerem izdelujemo bebi plenične predloge in krpe za brisanje. Prve količine bebi pleničnih predlog so že bile izdelane in se lahko prične z redno proizvodnjo.

Z razširitvijo kapacitet za izdelavo Mölny in Tosama hlačk bomo pridobili še en avtomat za varenje in en avtomat za pritiskanje gumbov. S tem bomo odpravili dosežanje ozko grlo v proizvodnji. Praznina je tudi pri krojenju folije, kar pa bomo rešili s sekalnimi nožem, pri katerem je treba dobro proučiti in urediti dovoljalno in zlagalno mesto zaradi specifičnosti materialov, katere želimo rezati.

Kvaliteto Tosama hlačk menimo izboljšati, kar bomo dosegli z zamenjavo elastike, ki ni najbolj primerna, ker ni beljena. Prav tako se pojavljajo občasne pripom-

be za Bebi hlačke zaradi premajhnega izreza pri nogah za močnejše dojenčke. To bomo v sodelovanju z raziskavo trga preverili in po potrebi popravili.

Izdelke za enkratno uporabo bomo začeli izdelovati, ko bomo dobili potrebne stroje. Nekaj vzorcev je bilo že izdelanih na neustreznih strojih in se na Kliničnem centru že preizkušajo, če odgovarjajo namenu.

Vse te naloge zahtevajo veliko zalaganja tako tehnologa kot vodij in izmenovodij oddelka. S problemi, ki nastajajo ob reševanju teh nalog, pa se srečujemo tudi delavci, ki so zaposleni na teh delovnih mestih. Sodelovanje je uspešno in upam, da bo tudi v bodoče, posebno pa še pri selitvi, kjer je potrebno zalaganje naš vseh, da bomo v čim krajšem času rešili to nalogo in potem uspešno delali na svojih delovnih mestih.

Kamin

Popravilo in priprava dosedanjih prostorov Tkalnice ovojev za proizvodnjo konfekcioniranja

Obrat družbene prehrane

Delo v obratu družbene prehrane v Tosami poteka že nekaj več kot sedem mesecev, zato bi vas želeli v kratkem seznaniti, kakšno je bilo naše dosedanje poslovanje in kaj naj pričakujemo v bodoče.

Takoj na začetku in še nekaj časa so se v samem programu dela kakor tudi pri izbiranju jedilnika pokazale nekatere napake, vendar smo le te kaj kmalu odpravili. Mislim, da danes o večjih napakah skoraj ne bi mogli raz- (Nadaljevanje na naslednji strani)

(Nadaljevanje s predhodne strani)

OBRAT DRUŽBENE PREHRANE

pravljati, kajti kuhinja je že skoraj v celoti tehnično izpopolnjena in tudi celotni tehnični program dela je že vsklajen.

Zaradi tega bo bolje in verjetno vas tudi bolj zanima, da vam skušamo obrazložiti kaj lahko pričakujemo v bodoče. Upamo, da vam je bil dosedanji asortiman in kvaliteta pripravljenih toplih malic všeč, seveda pa prav z vsem verjetno niste bili zadovoljni. Vsled tega smo nekaterim vašim željam ustregli s tem, da smo nekatere

go presežejo. Za to je več vzrokov, kateri pa so vam že več ali manj znani.

Prav gotovo se bodo slabe strani kaj kmalu popravile, saj v najbližji prihodnosti lahko pričakujemo povišanje regresa za prehrano. Seveda pa v tem trenutku še ni mogoče govoriti kakšen bo vpliv povečanja regresa. Če bo podjetje tudi v bodoče pokrilo vse stroške, ki so vezani na našo prehrambeno dejavnost, potem nas za nadaljnji brezplačni topli obrok ni treba skrbeti.

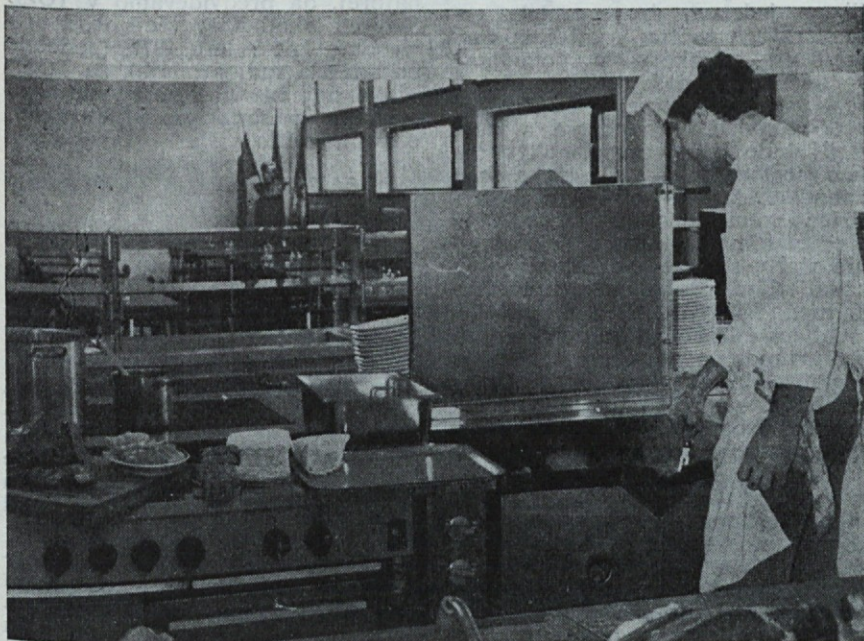
O delu obrata družbene prehrane smo se v dosedanjem obdobju

pa ne izključujem dejstva, da predvsem fizični delavci včasih malo slabe volje zaluščajo jedilnico, ne da bi izrazili željo: »Še, prosim!« Torej vsem tem svetujemo naj računajo na naše vsakodnevne »skrite« rezerve.

Mislím, da mi je vsaj delno uspelo predstaviti nekatere stvari, ki so vas v tem trenutku najbolj zanimale. Prav gotovo pa vseh naših skupnih vsakodnevnih težav ni možno opisati, zato bomo veseli, če boste z nami tudi naprej kakorkoli sodelovali, predvsem pa si želimo, da bi bili naši skupni interesi v čimvečji meri uresničeni.

Radi pa bi vas še opozorili na nekatere vaše slabe lastnosti, ki negativno vplivajo na izgled jedilnice in morda tudi na naše celotno poslovanje. Želeli bi, da upoštevate naslednja opozorila:

- Ko čakate v vrsti za malico ne naslanjajte nog na stene pri glavnem vhodu.
- Pazite na cvetlice v jedilnici.
- Pravilno ravnajte s posodicami za kis in olje, kajti mize v jedilnici so zelo občutljive na maščobo in se težko čistijo.
- Kajenje v jedilnici ni dovoljeno.

Kuhinja — srce obrata družbene prehrane

jedi z jedilnika črtali in jih nadomestili z novimi. Do danes ste imeli v naši novi menzi priložnost malicati kar 35 vrst različnih glavnih jedi z raznimi prilogami, prikuhami, solatami, napitki, sladicami in sadjem.

Zato v bodoče kaj dosti novega ni moč obljubiti, kajti dosedanja cena regresiranja prehrane v našem kolektivu, ki je najvišja doslej, je pustna vsota po Sindikalni listi, je iz dneva v dan vsled nenehnih podražitev živil na tržišču v večji nevarnosti, torej nastaja v tem trenutku že veliko vprašanje rentabilnega poslovanja glede na obstoječi izbor toplih obrokov. Po drugi strani pa ne smemo pozabiti na tiste mesece v letu, ko nenehno naraščajo cene zelenjavi, ki tudi gostinskim in privatnim gospodinjskim v marsičem prekrizajo račune. Kljub vsem tem več ali manj objektivnim težavam pa lahko govorimo o dobrem poslovanju.

Morda je včasih razlika v kvaliteti malic prevelika? Vedeti moramo, da sestavljanje jedilnikov in tem tudi planiranje pokritja stroškov za posamezne jedi velikokrat dejansko prikazani strošek za mno-

že kar veliko pogovorili, vendar lahko rečem, da večjih pripomb ni bilo, kar bo še kako vplivalo na našo nadaljnjo storilnost in seveda tudi na vaše zadovoljstvo. Pri vseh dosedanjih pripombah pa smo morali, kar naj bo tudi v bodoče, vsi malo popustiti.

Na našem jedilnem listu so se pojavile nekatere jedi, ki vam niso bile všeč. Težko se je odločiti kaj sedaj. Jed črtati takoj ni mogoče, ker imajo nekateri tisti obroki še posebno radi. Torej dejstvo je, da vsem nikoli ne bo mogoče ustreči. Toliko različnih okusov in želja, mar ne? Koliko vzrokov obstaja, da včasih ne moremo biti zadovoljni?

Priznati moramo, da je včasih obrok tudi preobilen. V šali naj vam zaupamo, da je mnogo takih, ki so jim kalorije še kako poznane in včasih ponudeni obrok pogledajo postrani, češ: »Dobro je že, dobro, kaj pa moja postava?«

Ko smo pričeli s poslovanjem smo se tudi v tej smeri strokovno prepričali, seveda v povprečju, kolikšen obrok naš delavec potrebuje za delo, ki ga opravlja. Skoraj v celoti nam je to uspelo, vendar

- Vstop v kuhinjo je prepovedan, zato vam bomo željene usluge izpolnili ob zato določenem času.
- Zadrževanje v jedilnici pred in po malici ni dovoljeno.

Marjan Štrukelj

Razpravljamo o predlogu drugega dela gospodarskega načrta '78

Konec januarja je bil predan v javno razpravo drugi del predloga gospodarskega načrta za leto 1978. Gradivo je bilo pripravljeno v več kot 100 izvodih — tako kot za prvi del — in predano strokovnim službam, samoupravnim in družbeno-političnim organizacijam, bilo je pa tudi razobešeno. Za organizatorje javne razprave po informativnih skupinah sta bila pripravljena dva uvajalna sestanka, skratka: težilo se je, da bi bila javna razprava široka in poglobljena, da bi lahko rekli, da smo zavestno, samoupravno sprejeli obveznosti in naloge za leto 1978.

Komponenti plana tega, drugega dela predloga gospodarskega načrta izhajajo iz prvega dela gospodarskega načrta, ki je bil samoupravno sprejet po dolgi razpravi sredi lanskega decembra. Tedaj so bile predvsem proizvodne obveznosti, ki so bile, v okviru polnega izkoristka kapacitet in z dodatnim delom ob prostih sobotah (v primerih ozkih grl), oblikovane tako, da bi kar najbolje zadovoljili potrebe prodajne službe.

Prodaja je postavila tako visok plan, da ga je bilo potrebno reducirati pri nekaterih izdelkih in ga vsklajati s kapacitetami. Lahko rečemo, da je bil ob predložitvi v javno razpravo povsem zbilanciran med možnostmi in potrebami, izpostavila se je le nuja po nakupu manjkajočih 500.000 tkanin (gaze in tetre), saj ni bilo mogoče pričakovati teh količin od kooperanta. Nekaterim izdelkom je bil postavljen prodajni plan — v primerjavi z doseganji v letu 1977 — dokaj visoko, v mnogih primerih je šlo tudi za izdelke, katerih izdelava veže dosti delovne sile in temu primerno je nastala — ob upoštevanju sedanjih normativov izdelave — tudi visoka stopnja zaposlenosti nasproti letu 1977.

Kadrovski plan je bil tako osrednja tema diskusij v javni razpravi, nagibalo se je tudi k oklevanju glede sprejetja tako visokega plana, ki poteguje za sabo povečano zaposlenost, vendar je obvladal trezen premislek, da je mogoče doseči planiran obseg proizvodnje in prodaje tudi z manjšo stopnjo zaposlenosti kot je planirana, ob boljši organizaciji proizvodnje, ob vztrajanju na posodobljanju postopkov, kot tudi z oddajanjem dela na dom ali z drugačnim angažiranjem dela prostih občanov. Zaposlovanje je namreč drago. Ne gre le za izplačevanje osebnih dohodkov, gre tudi za spoznanje, da izkoriščamo le slabih 80% razpolo-

žljive delovne sile, da so visoka namočenost za čas odsotnosti in da končno tudi del obveznosti do družbe bazira na izplačanih osebnih dohodkih.

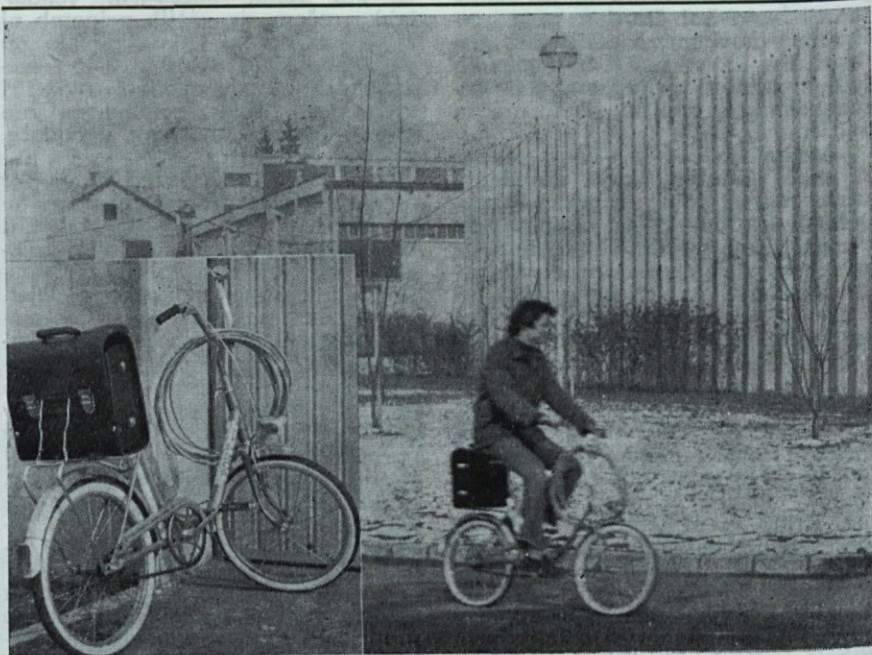
Tako smo zavestno sprejeli visoke proizvodne in prodajne obveznosti in z njihovim sprejetjem prešli na izdelavo drugega dela gospodarskega načrta, v katerem smo predvsem stroškovno in dohodkovno ovrednotili naše sprejete obveznosti, ugotovili predvidene družbene obveznosti ter sredstva, s katerimi bomo lahko razpolagali v našem poslovanju — tako za osebne dohodke, skupno porabo in za razširjeno reprodukcijo. Obenem je predložen tudi program dela skupnih služb, s čimer se začenja oblikovati tkim. svobodna menjava dela med TOZD in DSSS v naši delovni organizaciji. S samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo so določeni posli, ki jih DSSS za TOZD opravlja, z delovnimi programi pa se ti posli detajlno precizirajo, obenem pa se postavlja tudi njihova vrednost — v obliki stroškov skupnih služb. S takim načinom — v skladu z zakonom o združenem delu — prehajamo na organizacijsko urejenejšee delovne odnose med našimi samoupravnimi organizacijami. Koristno bo, če bomo v naslednjih številkah tovarniškega časopisa objavljali delovne programe poedinih

sektorjev in na ta način omogočili poznavanje le-teh v popolnosti, po drugi strani pa s tem omogočili tudi možnost nadzora nad njihovim izpolnjevanjem.

Če povzamemo nekaj glavnih podatkov iz predloga drugega dela gospodarskega načrta, povejmo najprej, da predvidevamo v TOZD Saniteta okoli 20% večji obseg proizvodnje kot v letu 1977, (podobno bo narasla tudi prodaja), za TOZD Filtri naj bi bila proizvodnja in prodaja podobna kot v letu 1977, oziroma rahlo višja — tako da bi na nivoju delovne organizacije dosegli okoli 15% višjo proizvodnjo in prodajo.

Vrednostno to pomeni za TOZD Saniteta dobrih 391 milijonov din celotnega prihodka, za TOZD Filtri 140 milijonov din, kar je skupaj za obe TOZD 531 milijonov din. Glede na to, da v nabavnem planu predvidevamo okoli 121 milijonov deviznih din uvoza, smo spričo ve-zave uvoza na izvoz, oblikirani izvoziti nekaj preko 66 milijonov din naših izdelkov. Teža izvoza odpade seveda na TOZD Filtri, saj je v tem primeru skoro ves repromaterial uvozen.

Če smo malo prej napovedovali kolikšna bo rast proizvodnje in prodaje, smo pri tem bazirali na primerjavah, obračunanih po istih cenah v obeh letih. Vemo pa, da so se konec maja 1977 dvignile ce-

Obratni električarji so za hitrejše posredovanje pri odpravi napak v proizvodnji dobili nov rekvizit

II. DEL GOSPODARSKEGA NAČRTA 1978

(Nadaljevanje z 8. strani)

(Nadaljevanje z 8. strani) (Nadaljetnim izdelkom, kar, seveda, vpliva v letu 1978 tudi na nominalno rast — tako celotnega prihodka kot tudi dohodka. Za TOZD Saniteta tako ocenjujemo, da bo celotni prihodek višji, v primerjavi z oceno za leto 1977, za 28 %, za TOZD Filtri 3 % in na nivoju delovne organizacije 22 %.

Rast dohodka naj bi bila še višja, glede na to, da se predvsem v TOZD Saniteta ne predvideva

Filtri pa preostalih 16 %, pokriva prva TOZD dobrih 39 milijonov din stroškov skupnih služb, TOZD Filtri pa preostalih 7,5 milijonov din.

Iz prikazane strukture planirnega celotnega prihodka razberemo, da predstavljajo porabljena sredstva na nivoju delovne organizacije 68 %, dohodek pa tako 32 %, vendar je v njem 1,6 % dela dohodka za obresti. Dohodka za delitev je tako 30,4 %. Od tega je 13,5 % raznih družbenih obveznosti iz dohodka, kar nanese dobrih 80 milijonov — približno toliko je tu-

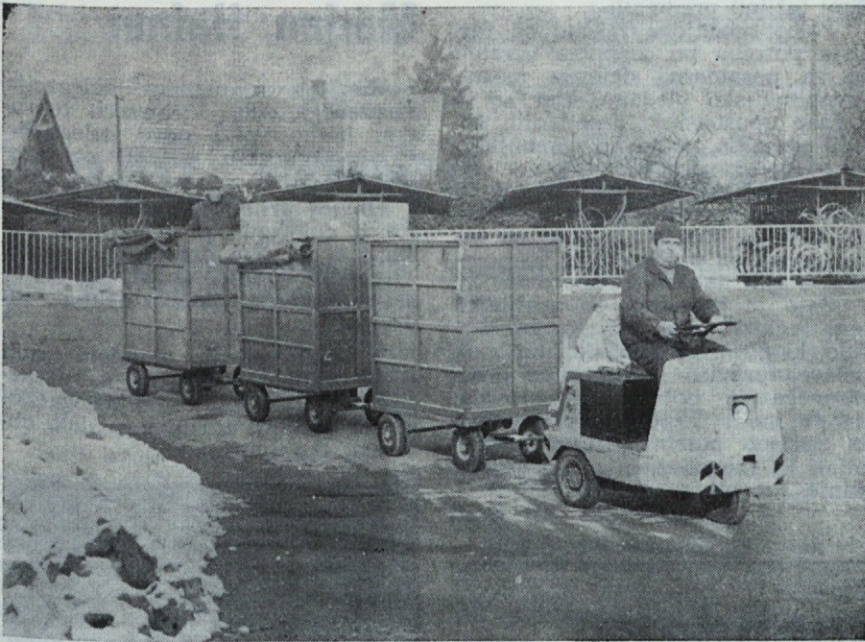
minimalno amortizacijo znižati za dobre 3 milijone din. Ugotavljamo torej, da kljub visoki rasti dohodka, TOZD Saniteta ni tudi ustrezno akumulativna.

Obveznosti do družbe bazirajo namreč tudi na nivoju osebnih dohodkov in bi bilo seveda, enostavno gledano, rešitev iskati v zmanjšanju zaposlenosti. Toda to potegne za seboj tudi manjšo rast dohodka in problem ostaja še vnaprej nerešen. Ne smemo namreč pozabiti, da kar dobra 2 % celotnega prihodka poberejo obresti od kreditov (8,4 milijone din), 11,7 milijona din pa predstavljajo anuitete. S tem zneskom se že povsem približamo ugotovljenim sredstvom za razširjeno reprodukcijo — vendar na nivoju delovne organizacije! Kar samo od sebe se torej izpostavlja vprašanje sovlaganja (skupnega dohodka) s strani TOZD Filtri, po drugi strani pa tudi nujnost vztrajanja po doseganju visoke rasti dohodka — vendar na bolj racionalen način — z iskanjem notranjih rezerv, ki naj zmanjšajo potrebo po delovni sili.

K temu naj dostavimo, da so investicijske potrebe visoke. Celotni spisek investicij ima vrednost dobrih 107 milijonov din, od tega skoro 34 milijonov din za TOZD Saniteta, dobrih 4 milijonov din za TOZD Filtri, 50 milijonov din pa za DSSS, (od tega upravni prostori 30 milijonov din). Povsem jasno je, da takšen investicijski plan ni uresničljiv in da bomo le po pedantni tehnično ekonomski analizi preko kriterijev donosnosti, modernizaciji in ekonomičnosti izbrali nujnostni vrstni red investicij. Končna vrednost investicij bo zagotovo veliko nižja od tiste, ki ga objavljamo v gradivu drugega dela predloga gospodarskega načrta.

Toliko se nam zdi najnujnejše objaviti v tem članku, ki je bil pripravljen še v času javne razprave. Javna razprava pa je nekoliko pod psihozo višine planov in zamujenega ukrepanja za njihovo izpolnjevanje ter slabega doseganja previsokega operativnega plana za januar. Jasno pa menda je, da ne more biti dvoma kako izbirati med dvema možnostima: biti lagoden ali biti intenziven. Kdo je tisti, ki se bo odločil za prvo možnost?

T. L.

ekvivalentna rast materialnih stroškov. Tako je v TOZD Saniteta predvidena 40 % na rast, v TOZD Filtri naj bi bil dohodek — zaradi višjih uvoznih cen — sicer nižji (manj 20 %), na nivoju delovne organizacije pa naj bi tako narasel za dobrih 30 %.

Seveda pa je potrebno takoj dodati, da ima TOZD Filtri na podlagi sporazuma, objavljenega konec januarja letos v Uradnem listu SFRJ možnost, da dvigne svoje prodajne cene za 10 % in si s tem izboljša svoje poslovne rezultate. Odločitve o dvigu cen v trenutku pisanja tega članka še ni, saj je treba presoditi smiselnost podrazitve glede na močno konkurenco izdelovalcev cigaretnih filtrov. Prehitra odločitev bi lahko imela nasprotni učinek.

Na podlagi samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo obe TOZD — na podlagi že omenjenih delovnih programov — financirata delo skupnih služb in to na podlagi deleža dohodka vsake od njih. Vseh planiranih stroškov skupnih služb je 46,5 milijonov din in glede na to, da naj bi — po planu TOZD Saniteta dossegla 84 % vsega dohodka, TOZD

di višina planiranih osebnih dohodkov — vsega čistega dohodka pa je okoli 17 %. Kar se same akumulativnosti tiče, poudarjamo, da je nizka — saj znaša, na nivoju delovne organizacije amortizacija nad minimalno stopnjo le 1,5 % del čistega dohodka za poslovni sklad pa preostalih 0,8 %, kar nanese v seštevku 14,6 milijonov din. Vendar pa naj dodamo, da v planirani poslovni bilanci ostajajo sredstva za oblikovanje poslovnega sklada le v TOZD Filtri (v višini 4,2 milijona din), medtem ko so za TOZD Saniteta razne obveznosti tolikšne, da smo morali celo nad-

Seznam sredstev in opreme za osebno varstvo

Za zavarovanje ljudi na delu pred škodljivimi vplivi delovnega okolja in pred drugimi nevarnostmi, pred katerimi se ni mogoče drugače ubraniti, se uporabljajo

sredstva in oprema za osebno varstvo ter osebna zaščitna sredstva.

Tovrstna sredstva se poimenujejo različno zaradi namembnosti oziroma načina uporabe pa tudi zaradi (Nadaljevanje na 10. strani)

pravnih osnov, ki so podlaga za njihovo uporabo.

Sredstva za osebno varstvo uporabljajo delavci pri svojem delu stalno, sem sodijo varstvene obleke, varstveni čevlji, pokrivala ipd.

Oprema za osebno varstvo se uporablja občasno, samo kadar se javljajo specifične škodljivosti, zaradi katere je osebno zavarovanje potrebno, sem sodijo različne dihalne maske, posebna oblačila, različna varstvena očala ipd.

Med tem ko se oblačijo sredstva in oprema za osebno varstvo na podlagi predpisov, pa se lahko za zavarovanje uporabijo dodatna takozvana osebna zaščitna sredstva, ki jih omenjeni predpisi ne določajo, je pa osebno zavarovanje glede na specifičnost dela potrebno. Pri nas so na primer v tej skupini kreme za roke, ortopedski čevlji in do neke mere pijača, ki jo prejemajo delavci pri nekaterih delih in opravilih.

V Tosami se ureja uporaba tovrstnih sredstev in opreme v Pravilniku o varstvu pri delu s posebnim seznamom, ki predpisuje za posamezne delavce, ali kategorije delavcev pripadajoča sredstva in opremo.

Dosedanji seznam sredstev in opreme za osebno varstvo je veljal do leta 1975. Ker pa so se v času izvajanja določil pokazale določene težave, ker velja zlasti za ugotavljanje upravičenosti do uporabe

ortopedskih čevljev, je skupni delavski svet sredi lanskega leta dal v javno razpravo nov in dopolnjen Seznam sredstev in opreme. Predlog novega Seznama s posameznimi popravki vnešenimi po zaključeni javni razpravi je sprejel SDS.

Glavna značilnost novosprejetega seznama je razdelitev ortopedskih čevljev za delavke, ki ne sloni več na zdravniškem priporočilu. Do teh obuval so upravičene delavke, katere opravljajo delo tudi stoje, nošenje ortopedskih čevljev pa ne pomeni za njihovo nevarnost za poškodbe (zlasti prstov) pred padajočimi težjimi predmeti.

Poleg omenjene zaščite se razširja potreba po osebno varstvu še za posamezna delovna mesta, organizacijsko gledano, kjer se je v času upoštevanja dosedanjih določil seznama, ugotovilo pomanjkljivo osebno zavarovanje.

Z novim seznamom sredstev in opreme za osebno varnost ter osebna zaščitna sredstva gotovo ne bodo rešeni vsi problemi, ki so povezani z njih nabavo in uporabo.

Zato je potrebno ob zaključku tega reči, da se mora uporabiti načelo, ki govori o tem, da ima vsak delavec pravico do uporabe predpisanega oz. potrebnega varovala, da pa mora razpoložljivo sredstvo in opremo potem striktno uporabljati in skrbeti za njegovo vzdrževanje.

F. V.

bili obveščeni oziroma vabljeni na nobeno sejo.

Za izbor novih delegatov priporočam kandidate, ki niso že delegirani s strani krajevne skupnosti, ker tako ne morejo prisostvovati na seji kot dvakratni delegati.

Novoizvoljenim želim uspešno delo na vseh področjih samoupravnih interesnih skupnosti.

Vodja delegacije združenega dela Marjan Hafner

Končuje se mandat delegacije združenega dela. V mesecu februarju bomo volili nove delegacije po posameznih TOZD oziroma DSSS.

Ob tej priliki bi želel spregovoriti o določenih problemih, ki nastopajo pri tem delu in pa ugotovitve, za katere upam, da bodo služile kot napotilo pri delu novim delegacijam.

V dosedanjem mandatu smo imeli enovito delegacijo združenega dela. Imeli smo tri delegatska mesta v zboru združenega dela občinske skupščine.

Ob zaključku mandata delegacij Tosame

Vodja splošne delegacije Stanka Ristić

Naše področje dela je bilo široko: od socialnega skrbstva, pokojninske in invalidske skupnosti, telesno kulturne skupnosti, stanovanjske skupnosti, otroškega varstva, zaposlovanja delavcev in področne raziskovalne skupnosti.

O delavnosti posamezne zvrsti je težko govoriti, ker je bilo to šele začetniško delo — uvajanje delegatskega sistema.

Stalna menjava delegatov na posameznem področju in kasno poslani obilni materiali za seje je prav gotovo tudi vzrok pasivnosti delegatov na sejah.

Med skupnosti, ki so bile delovne, štejemo otroško varstvo, telesno kulturno skupnost, zaposlovanje delavcev, pokojninsko invalidsko skupnost, nekaj slabše področno raziskovalno skupnost, o delu skupnosti socialnega skrbstva in stanovanjski skupnosti pa nismo

Delo delegatov je bilo primerno. S tem mislim na udeležbo na sejah delegacij in pa udeležbo na sestankih zbora združenega dela.

Slabše pa lahko ocenjujem naše delo z vidika povezovanja z bazo in pa družbeno političnimi organizacijami. V posameznih primerih smo se sicer povezovali s strokovnimi službami in iskali njihovo mnenje, vendar pa smatram, da s tem še nismo zadostili načela delegatskega sistema.

Težave, ki so nas stalno spremljale, so odražale pri gradivu za posamezne skupnosti.

(Nadaljevanje na 11. strani)

mezne seje. Gradivo smo prejeli samo v treh izvodih. Bilo je tako obširno, da ga v kratkem času pred sejo nismo mogli razmnožiti za vsakega delegata in pa tudi razumljivo ni bilo vsakemu delegatu. Običajno je moral vodja delegacije gradivo sam proučiti in ga po svojih možnostih posredovati delegatom na sejah delegacij.

Ce želimo, da bodo naše delegacije v bodoče uspešno izpolnjevale naloge pri svojem delu, jih moramo zagotoviti:

1. Nekdo bi moral biti po službeni dolžnosti zadolžen za spremlja-

nje dela delegacij in jim pomagati s tem, da bi jim prirejal gradivo v primerni obliki.

2. Delegate bi morali primerno strokovno usposobiti za delo in naloge iz tega področja.
3. Večje povezovanje med bazo in delegacijami, vendar pa mislim, da iniciativa ne bi smela biti samo s strani delegacij, ampak tudi s strani družbeno političnih organizacij in pa samoupravnih organov.

Novim delegacijam želim pri njihovem delu veliko uspehov.

Sneg, sonce, zimske počitnice

To so besede, ki staršem in otrokom v januarju pogosto prihajajo iz ust.

Tudi letošnji prvi mesec ni bil drugačen, toda ni povsem res. Bil je le nekoliko drugačen od lanskega, bolj razveseljav, saj je zadnje šolske dni prvega polletja zapadel težko pričakovani sneg. Tako je bilo radosti dovolj za vse, ki so ostali doma, ali odšli na zasnežene poljane v druge kraje. Marsikatera mamica ali očka sta se oddahnila, zakaj? Nimajo vsi možnosti, da bi otrokom nudili smučanje ali sankanje v dragih turističnih krajih, toda, če je snega dovolj, je tudi na

bližnjem hribu dosti veselja in zabave.

Nas pa je zanimalo, kako so minevali počitniški dnevi tistim, ki so bili v kočah na Veliki planini ali v stanovanjih v Kranjski gori. Ko pomislimo, da naenkrat lahko preživljajo dopust kar štiri družine je slišati veliko, ampak počitnice so le štirinajstdnevne in se vsi, ki bi želeli, ne morejo zvrstiti.

V Kranjski gori so bili prav vsi zadovoljni. Imamo lepi stanovanji, za katerih uredjenost, pa nekateri koristniki morda le še premalo poskrbijo. Pravijo, da je Kranjska gora pravi luksuz proti Veliki planini, saj je stanovanje udobno, toplo, večere ali deževne dni lahko preživiš ob televizorju, lahko se greš kopat v zimski bazen v hotel,

lepi izleti v okolico, toda o tem smo pisali že poleti. Zato ni čudno, da sta stanovanji zasedeni že vnaprej za ves februar in marec.

Ob rob vsemu zadovoljstvu pa bi vendar napisala nekatere pripombe sodelavcev. Morda najprej to, da bi vsak koristnik moral dobiti potrdilo, na katerem bi bil napisan čas, ki je določen posamezniku za koriščenje. To potrdilo bi omogočilo, da bi ne prišlo do nespozumov. Zavedati se je treba, da je Kranjska gora že tako oddaljena, da v primeru zasedenosti stanovanja v katerega prideš po razporedu, ne moreš skočiti kar za eno noč domov. To je posebno težko med počitnicami, ko so prenočišča zasedena in z otrokom res ni prijetno preživeti noč v hotelu na stolih. Upajmo, da se bodo te stvari primerno uredili in bomo vsi zadovoljni.

Ponovno moram napisati, da se marsikdo še vedno ne zaveda, da so stanovanja naša-skupna last in čim lepše jih bomo vzdrževali tem dalje jih bomo lahko koristili in si v dopustniških dneh nabirali novih moči. Zadnji sneg je pokazal potrebo po nabavi lopat, kar so ugotavljali predvsem tisti, ki jim je zamedlo avtomobile. Morda še vedno manjka kakšna majhna posoda, morda bi se dalo kopalnico urediti tako, da bi se lepše čistila, morda... toda to so stvari, ki se bodo z lahkoto uredile.

Manj zadovoljstva so pokazali tisti, ki so bili na Veliki planini. Za te kočice v našem lepem planinskem svetu je malo manj zanimanja, a še vedno dovolj poleti in pozimi. Zato ohranjajmo kočice v stanju, kakršnega si v njih želimo. Nekateri pozabljajo zapirati okna, drugi ne pustijo nobenega polenčka, da bi si naslednik vsaj lahko zakuril pred pripravljanim drvm, tretji ne odnesejo s seboj neuporabljene hrane, praznih steklenic. Mislim, da smo o tem že toliko pisali in kdor se ne zaveda pomembnosti tega ravnanja, naj si drugič raje poišče bivališče za dopustniške dni kje drugje. Seveda pa je k sreči dovolj vestnih članov kolektiva, ki vzdržujejo red.

Ampak, saj sem vendar hotela pisati o lepotah zimske narave, o belih smučinah po katerih neslišno drsiš, vdihavaš čisti zrak in koža vsrkava tople sončne žarke, a vsaka lepa stvar ima vedno tudi temno stran. Počitnice so minile, otrokom so starši nudili razvedrilo, kolikor je bilo v njihovih močeh. Vreme je sicer malo nagajalo, vendarle spomini na sončne dneve, ko so se mladi razigranci podili po pobočjih, bodo še več šolskih dni tema pripovedovanj. Pozabljeni bodo stroški za drage počitnice, za moderno smučarsko opremo. Mame in očete bo spet navdala nova skrb za čim boljši uspeh svojih otrok. Torej pojdemo z novimi močmi naproti.

K snegu in smučanju spada seveda tudi žičnica!

Kulturni kotiček

Odkar skoz tvoje sanje smo, poet,
zrli v življenja luči in temine,
nam svet je lepši, kot je bil popred,
saj v njem je odsev in tvoje
veličine.

Tako je Matej Bor med drugim napisal našemu umrlemu pesniku, katerega stoletnico rojstva smo praznovali 23. januarja.

Oton ŽUPANČIČ ni bil samo pesnik, ampak kulturni ideolog, ena osrednjih osebnosti svojega časa. Njegov verz in njegov jezik imata zaslug za modernejši izraz slovenskega pesnikovanja.

V prvih njegovih pesmi se utrinjajo spomini na otroštvo in Belo krajino, izražajo mladostno otožnost in nakazujejo tematiko izseljevanja. Kasneje postane v svojih pesmih glasnik vedrine, volje in ustvarjalnosti. Tudi otrokom je pustil lepo zapuščino, saj se v otroštvo otroka, ga spremlja v igri in školi pesmi docela vživlja v duševnost otroka, ga spremlja v igri in vzgaja v njem ljubezen do matere in domovine.

Po vojni je bil dramaturg in kasneje upravnik Slovenskega narodnega gledališča. To delo ga je vedno bolj odvrčalo od pesniškega ustvarjanja in nastala je njegova tragedija »Veronika Deseniška«.

Enako pesniškemu pa je njegovo prevajalsko delo, saj je prepelnil in prevedel nad petdeset del iz svetovnega slovstva: Shakespeara, Moliera, Puškina, Rostanda, Balza-

ca, Dickensa, itd.

V svojih esejih je največkrat razpravljal o lepota in vrednotah slovenskega jezika.

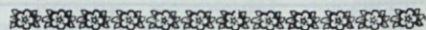
Grozote okupacije, želje po svobodi so zopet prebudile Župančičovo liriko. Znan je pesnikov poziv k vsenarodnemu upor: »Veš, poet, svoj dolg?«

Tudi v naši mladi socialistični državi se je zavzelo udeleževal kulturnega in političnega življenja ter veliko govoril in pisal o perečih vprašanjih.

Župančič je prinesel v slovensko slovstvo toliko novega, da ga upravičeno prištevamo med največje ustvarjalce.

nja in še nekaj let po njegovi smrti niso priznali. Njegovih Poezij Slovenci skorajda niso brali. Šele Josip Stritar je s temeljitim esejem razblinil lažno slavo pesnika Koseskega in postavil na pravo mesto mojstra naše pesniške besede. Od takrat naprej stoji Prešernovo delo vedno v ospredju vsega najlepšega, kar je naš narod ustvaril v kulturi. Plemenite ideje in prizadevanja našega velikega pesnika pač ni moglo uresničiti manj temeljito dejanje kot je bil naš skupni jugoslovanski narodnoosvobodilni boj in socialistična revolucija. Naše ljudstvo je zato že vsa leta med vojno praznovalo dan Prešernove smrti kot svoj kulturni praznik.

Ko brskamo po naših koledarjih, opazimo še en datum: 9. februar. Tega dne se je 1871. leta rodil preprost in iskren pisatelj Fran Saleški FINZGAR.

Bil je resen prikazovalec patriarhalne slovenske vasi, kmečkega in delavskega človeka, spreten dramatik. Po začetnih povestih in idiličnih pesnitvi iz življenja gorskih pastirjev, se je lotil lirskih črtic in novel, v katerih je čutil močan Cankarjev vpliv.

Pri Slovencih je oblikoval podobo delavskega boja proti kapitalističnemu izkoriščanju v romanu »Iz modernega sveta«. S svojim najobsežnejšim delom »Pod svobodnim soncem« je ustvaril narodno osveščujočo epopejo o zmagovitem prihodu Slovanov na Balkan in vojskovanju z moralno propadajočim Bizancem.

V svojih delih je v klenem jeziku opisoval odnose na kmečkih posestvih, podobo trpljenja v zaledju med prvo svetovno vojno. Njegovi dokumentarni spisi obsegajo več kot polstoletno razdobje.

Realistične in ljudsko vzgojne so vse njegove drame, katere prevaja misel o ljudskem odporu proti tujim oblastnikom.

O človeški in umetniški podobi našega pesniškega velikana je bilo že veliko povedanega, prav gotovo pa še ne vse. O PREŠERNU so pisali znanstveniki in pisatelji, njegovo delo je pritegovalo glasbenike in likovne umetnike.

Prešernovo življenje je bilo trpko, vendar notranje bogato. Spoznamo ga поблиže šele takrat, kadar pregledamo njegove mejnike in se poglabimo v pesmi, ki so prava pesnikova biografija.

Prešernova pesem se je rodila v času, ko slovenske literature v pravem pomenu besede pravzaprav še ni bilo. Pogumno, a oblikovno in vsebinsko skromno Vodnikovo pisanje je bilo samo prva stopnička k naši narodni kulturi. Prešeren je bil tako rekoč brez pravega predhodnika in je zato njegova pesem, zapeta v čudoviti slovenski besedi, tem večjega pomena. Podobnih stvaritev kot so Sonetni venec, Zdravica, Sonetje nesreče, Krst pri Savici in druge, je malo celo v svetovni literaturi. Prešernovega dela in njegovega pomena za Slovence v času njegovega življe-

Idejnopolitično usposabljanje članov zveze komunistov

Ce želimo uspešno razvijati socialistične samoupravne odnose v okviru katerih naš delovnih človek prevzame in krepi svojo neposredno oblast na vseh področjih gospodarskega in družbenopolitičnega življenja, moramo nujno doseči in zagotoviti učinkovito delovanje vseh družbenopolitičnih organizacij. Samo volja in delo še ne zagotavlja uspehov; čvrsta podlaga za uspešno delo lahko da le znanje.

Ta v življenju že ničlikokrat potrjena resnica velja tudi za komuniste, ki delujejo v družbenopolitičnih organizacijah ter za celotno zvezo komunistov kot vodilno idejno politično silo v naši družbi. Stalno moramo krepiti svojo idejnopolitično usposobljenost za delo med ljudmi, razvijati teorijo marksizma na temelju novih spoznanj pri reševanju družbenih protislovij in problemov, uvajati nove oblike in metode dela in stalno skrbeti da bodo člani zveze komunistov tako usposobljeni, da bodo lahko oblikovali odgovore na vsa aktualna vprašanja družbenega razvoja kakor tudi da bodo lahko razvijali uresničljivo vizijo našega jutrišnjega sveta.

Prav tako ne smemo pozabiti, da smo sestavni del socialističnega in komunističnega delavskega gibanja, za katero je danes značilna težnja po polni enakopravnosti pri iskanju poti k skupnemu cilju — socializmu. Svojega jugoslovanskega »modela« poti v socializem ne vsiljujemo nikomur, prav tako pa ne dovolimo, da bi ga kdo ogrožal. V svetu, za katerega je kljub uspehom gibanja neuvrščenih še vedno

značilna prevlada velesil, smo jugoslovanski komunisti vzgled, kako lahko ostaneš zvest samemu sebi, čeprav smo na izredno občutljivem geopolitičnem prostoru. To zvestobo samemu sebi in naši, Titovi poti v socializem, pa bomo nedvomno tudi vnaprej ohranili, saj ne bomo dopustili, da bi si kdorkoli začel lastiti sadove naše socialistične družbene revolucije.

Zato je eno glavnih nalog slehernega člana ZK, da sam skrbi za svojo usposobljenost, da se bo lahko kritično in ustvarjalno vključil v družbene in politične tokove. Sleherni član ZK mora biti idejnopolitično tako izobražen, da bo mogel pri opravljanju svojih samoupravnih in političnih nalog uveljaviti politiko in program ZK. Prav tako mora biti dovolj ustvarjalen, da bo lahko sodeloval pri oblikovanju politike in programov zveze komunistov.

Skratka, sleherni član ZK mora dati svoj osebni prispevek tako k oblikovanju programa in politike zveze komunistov kot k njenemu uveljavljanju in uresničevanju v demokratičnem socialističnem samoupravnem družbenem sistemu. Za lenobo, idejnopolitično nepismenost in pasivnost ni prostora v zvezi komunistov!

(iz uvodnih misli Vlada Janžica ob knjigi »Idejnopolitično usposabljanje v zvezi komunistov Slovenije«, ki jo je izdala Politična šola CK ZKS Ljubljana)

Arnuš Franc

v drugih evropskih deželah že dolgo uveljavljena. Zanimiv izbor prvih 12 knjig je dober obet za to, da bodo bralci knjige dobro sprejeli, njihova nizka cena pa daje upati, da jih bo kupil tudi marsikdo, ki sicer knjig ne kupuje redno.

Osebne vesti

Rojstni dan praznujejo od 12. 2. do 11. 3. 1978

TOZD SANITETA Konfekcija

16. 2. Cerar Jerca, 22. 2. Cerar Marta, 6. 3. Cestnik Mira, 19. 2. Flis Marija, 27. 2. Huber Dragica, 28. 2. Hafner Joži, 7. 3. Križman Ivanka, 24. 2. Močnik Tilka, 28. 2. Pivec Fani, 27. 2. Prašnikar Mici, 1. 3. Podmiljšak Pepi, 15. 2. Rus Angelca, 17. 2. Starbek Tinca, 16. 2. Us Danica, 13. 2. Zore Tinca, 32. 2. Zupan Francka, 2. 3. Murn Maruša, 24. 2. Kosmač Albina, 12. 2. Erminio Francka, 3. 3. Šarič Rada, 4. 3. Jančik Tončka, 20. 2. Merkužič Marjan, 10. 3. Brodar Francka, 25. 2. Brodar Dani.

Mikalnica

22. 2. Cerar Majda, 21. 2. Kojčančič Joži, 26. 2. Klopčič Francka, 22. 2. Šošter Ivanka, 23. 2. Strukelj Marija, 11. 3. Suštar Pepca, 13. 2. Bajec Marta, 23. 2. Žavbi Marija, 7. 3. Krašovec Fani, 1. 3. Rokavec Albina, 19. 2. Merkužič Milena, 5. 3. Jemec Joži.

Belilnica

24. 2. Gorjup Franc, 26. 2. Zajc Albina.

Tkalnica ovojev

14. 2. Bolhar Valči, 22. 2. Košir Ani, 13. 2. Rožič Vera, 12. 2. Sankovič Zdravka, 19. 2. Zabret Tilka.

Pripravljalnica

9. 3. Brodar Franc, 22. 2. Lisjak Marjeta, 25. 2. Prelovšek Cita, 24. 2. Rems Janez.

Avtomatska tkalnica

12. 2. Cerar Valentina, 20. 2. Grintal Joži, 12. 2. Jesenko Tatjana, 1. 3. Mejak Tilka, 28. 2. Bonšek Slavko.

TOZD FILTRI

17. 2. Murič Ivo, 6. 3. Ulčakar Francka, 28. 2. Lončar Viktor.

DSSS Uprava

21. 2. Bajec Slavko oec., 21. 2. Dimc Janez dipl. ing., 14. 2. Hanzlovsky Tine, 6. 3. Juvan Marta,

Nova žepna knjiga

Kdor se zanima za knjige, je mogoče opazil novo knjižno zbirko, v kateri so zanimive knjige vseh vrst po za današnje čase presenetljivo nizkih cenah. Mogoče jo je opazil tudi kdo, ki sicer ne zahaja po knjigarnah, kajti te knjige so v prodaji tudi v samopostrežnih trgovinah, kioskih, itd., na 250 prodajnih mestih po vsej Sloveniji.

Gre za novo zbirko v moderni žepni vezavi, v kateri je zastopano branje vseh vrst: romani in povesti znanih tujih in domačih pisateljev, vojno dokumentarne zgodbe, fantastika, priročniki, vmes je celo Ivačičeva kuharska knjiga. Kaže, da skušajo slovenske založbe (nove žepne zbirke ne izdaja samo

ena, ampak skupno 7 slovenskih založb) tokrat res ponuditi bralcem zanimive knjige po zelo nizkih cenah: večinoma so po 30, 40 in 50 din, najcenejše celo po 20 din. Ker so vmes obsežni romani, nam primerjava s trdo vezanimi knjigami istega obsega pokaže, da so te nove žepne knjige naprodaj za četrtino do tretjino običajne cene.

Založniki nove žepne knjige obljublajo, da bodo zbirko dopolnili z novimi zanimivimi knjigami še pred pomladjo in jo po izbiri razširili še na nova področja, ki zanimajo bralce.

Bil je že skrajni čas, da tudi Slovenci dobimo moderno žepno knjigo po nizkih ceni, kakršna je

4. 3. Laznik Anton dipl. oec., 20. 2. Miš Albina, 6. 3. Pavlič Pepca, 22. 2. Pečnik Marica, 22. 2. Kosirnik Marjeta, 3. 3. Vidregar Adrijana, 16. 2. Avbelj Julijana.

Komerciala

10. 3. Dečman Albin, 11. 3. Jočičič Boško, 3. 3. Limoni Anka, 1. 3. Marčun Ema, 4. 3. Radež Peter, 16. 2. Slapar Maksa, 16. 2. Vojska Pavla, 4. 3. Cerar Milan.

Pomožni obrati

3.3. Cerar Marjan, 6. 3. Kosirnik Franc, 16. 2. Pavlič Ivan, 27. 2. Stare Anton, 22. 2. Vidmar Jože, 25. 2. Cerar Ciril.

Prišel v delovno organizacijo:

Novak Franc iz JLA — DSSS.

Odšla iz delovne organizacije:

Nemec Slavka — mikalnica.

Poročili so se:

Batič Janez in Rokavc Ivanka —

Batič, Kralj Ana — Koderman, Modlic Hinko.

Rodili so se:

Cesen Slavki — sin, Krizmanič Majdi — hči, Pichler Majdi — hči, Rode Biserki — sin, Volmayer Marinki — sin, Hrovat Mariji — hči, Sitar Mariji — sin, Kralj Ivanki — hči.

IZID ŽREBANJA NAGRADNE KRIŽANKE

V zadnji številki TOSAME ste križanko bolj vneto reševali in poslali 42 rešitev. Od teh jih je bilo le 5 nepravilnih.

Sodelavke pri mavčevih ovojih so izbrale naslednje srečnice:

1. nagrado dobi: Ivan PAVLIČ — DSSS kotlarna
2. nagrado dobi: Štefka DEISINGER — DSSS EP sektor
3. nagrado dobi: Marjetka KOSIRNIK — DSSS kontrolna služba

Želimo, da še naprej pridno sodelujete pri križankah, zelo pa bomo veseli, če se bodo v nabiralnikih našli tudi drugi prispevki.

Uredništvo

Izdaja: TOSAMA Domžale

Urejuje uredniški odbor:

Janez Drolc — KOOS sindikat, Franc Juhant — OOKZ TOSAMA, Francka Kerč — blagajnik, Maruša Murn, Jože Podpeskar dipl. ing., Marija Preskar, Marjan Štrukelj, Majda Žagar, Tone Stare — fotograf

Odgovorni urednik:

Vladka Berlec

Naklada: 1200 izvodov

Tisk: Papirkonfekcija Krško

	VODJA PLEMENA	STENSKE PREVLJE	ZANIČE VATI, ŽALITI	OKRASNA PTICA	NAJVEČJI GRŠKI BASNO PISEC	PALICA ZA ŠIBANJE	KOTNA RAZ. PLANETA OD SONKA	DEBELA PALICA	
	MENJAVA HITROSTI								
	OBLIKOVANLO								ŠOLSKI RED
	BOLEČINE V GLAVI								KEM. EL. MOLIBDEN
	ZVEZDA RSTVO AVT. OZ. SARAJEVO								SPOJNI ELEMENT
MOŠKI GLAS			LOMLJE NJE		BOG GOZDOV REKA V AFRIKI			ŠALA	
NADLEŽNA ŽUŠLIKA			TEKMA PRI ST. BRKIN ODE. KAM. SELENE BARVE			NOVERRE GEORGES LESKOV NIKOLAJ		NAZIV	
JORJO TADIČ		LUČ						HUS	
		POVEZANA SLAMA							
DIŠAVA			MOŠKO IME						VEDRER GOETNEJ. MATERE. ZANTELIV. IME ZA ITALJANA
NEKDANJI TAJNIK			AVT. OZ. TETOVO		STRUPEN BOJNI FLIN	SLOV. PISATEL VAŽTE			ŠTRANSKI PROIZV. SLADKORJA
DUNOVŠČINA			PODIEM. HODNIK			DOMAČA PRITRDIL. DEL. ELEKTROM.		PAMET	
OBOROŽEN TAT			LAVRENČ OLIVER	NOREČ	MAJHNI DELCI UMAZANJE			ŠLAJMER EDO	
								KEM. EL. BARIJ	
DEL LJUBJANE		SPODNJI DEL ÉRELA			EVGENE ONEILL		SESTAVA V. V.	BOLEČINA	
								NEKVALIT. PREDMET	
15. IN 10. ČRKA ABECEDE		KRALJEVO BIVALIŠČE DRAGO TRŠAR			DEL OBALNI SEGA V MORJE		OBVEŽIL. PIIJAČA		
					NIKALNICA		KEM. EL. NIKELJ		
POGAN VELIKAN									ZA POLTON ZNIŽANJE
JUGOSL. AERO TRANSP.									KEM. EL. KALCIJ

Nagradna križanka